

KHỞI ĐỘNG

QUẢ TRỨNG KÌ DIỆU

Hãy chọn 1 quả
trứng mà mình
yêu thích.

Dấu gạch ngang trong câu sau có tác dụng gì?

Bác nông dân đáp:

- Trí khôn tôi để ở nhà.

A. Đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật

B. Đánh dấu phần chú thích

C. Đánh dấu các ý trong đoạn liệt kê

Trở về

Dấu gạch ngang trong câu sau có tác dụng gì?

Lớp trưởng phân công:

- Tổ 1 và tổ 2 lau cửa kính.
- Tổ 3 và tổ 4 quét lớp và kê lại bàn ghế.

A. Đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật

B. Đánh dấu phần chú thích

C. Dùng để đánh dấu các ý trong một đoạn liệt kê

Trở về

Dấu gạch ngang trong câu có tác dụng gì?
Sài Gòn – Gia Định được đổi tên là thành phố Hồ Chí Minh

A. Đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật

B. Nối các từ ngữ trong một liên danh

C. Dùng để đánh dấu các ý trong một đoạn liệt kê

← Trở về

Tác dụng của dấu gạch ngang

Dùng để đánh dấu các ý trong một đoạn liệt kê

Nối các từ ngữ trong một liên danh

Đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật

Luyện từ và câu

TIẾNG VIỆT

 DẤU GẠCH NGANG

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

Biết thêm một công dụng của dấu gạch ngang: đặt ở giữa câu để đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích trong câu; biết dùng dấu gạch ngang đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích khi viết.

Khám phá

1. Dấu gạch ngang trong các câu dưới đây được dùng để làm gì?

Ngày Sách và Văn hoá đọc Việt Nam – sự kiện văn hoá quan trọng đối với người yêu thích sách – được tổ chức vào ngày 21 tháng 4 hằng năm.

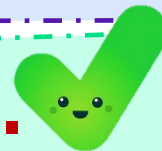
Ha-ri Pót-tơ – bộ truyện của nhà văn Giô-an Rô-ling – có sức hấp dẫn kì lạ với nhiều trẻ em trên thế giới.

A. Đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật.

B. Đánh dấu các ý liệt kê.

C. Nối các từ ngữ trong một liên danh.

D. Đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích.

Câu	Bộ phận câu sau dấu gạch ngang và ý nghĩa	Công dụng của dấu gạch ngang
a. Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam – sự kiện văn hóa quan trọng đối với người yêu thích sách – được tổ chức vào ngày 21 tháng 4 hằng năm.	Sự kiện văn hóa quan trọng đối với người yêu thích sách (giải thích cho “Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam”)	Đánh dấu bộ phận chú thích/ giải thích.
b. <i>Ha-ri Pót-tơ</i> – bộ truyện của nhà văn Giôn Râu-linh – có sức hấp dẫn kì lạ với nhiều trẻ em trên thế giới.	Bộ truyện của nhà văn Giôn Râu-linh (giải thích cho (cuốn) <i>Ha-ri Pót-tơ</i>).	Đánh dấu bộ phận chú thích/ giải thích.

2. Nêu đặc điểm về vị trí và công dụng của dấu gạch ngang trong mỗi trường hợp dưới đây:

a. Lê Quý Đôn – tên lúc nhỏ là Lê Danh Phương – nổi tiếng ham học, thông minh, có trí nhớ tốt.

(Thế An)

c. Đến Phong Nha – Kẻ Bàng, chúng tôi thích thú ngắm nhìn động Thiên Đường kì vĩ với các nhũ đá đẹp lộng lẫy.

(Đặng Đức)

b. Thế giới biết ơn những nhà phát minh đã góp phần thay đổi cuộc sống:

- Lát-xô Bi-rô chế tạo nên bút bi.
- Lu-i Brai tìm ra chữ nổi dành cho người mù.
- Giôn Đun-lốp sáng chế ra lốp xe rỗng bơm hơi thay cho lốp cao su đặc.

(Bùi Diệp Anh)

a. Lê Quý Đôn – tên lúc nhỏ là
Lê Danh Phương – nổi tiếng ham học,
thông minh, có trí nhớ tốt.

(Thế An)

✿ Dấu gạch ngang đứng ở giữa câu, dùng để
đánh dấu bộ phận chú thích trong câu

b. Thế giới biết ơn những nhà phát minh đã góp phần thay đổi cuộc sống:

- Lát-xlô Bi-rô chế tạo nên bút bi.
- Lu-i Brai tìm ra chữ nổi dành cho người mù.
- Giôn Đun-lốp sáng chế ra lốp xe rỗng bơm hơi thay cho lốp cao su đặc.

(Bùi Diệp Anh)

Dấu gạch ngang đánh dấu các ý liệt kê và đứng ở đầu mỗi ý liệt kê.

c. Đến Phong Nha – Kẻ Bàng, chúng tôi
thích thú ngắm nhìn động Thiên Đường
kì vĩ với các nhũ đá đẹp lộng lẫy.

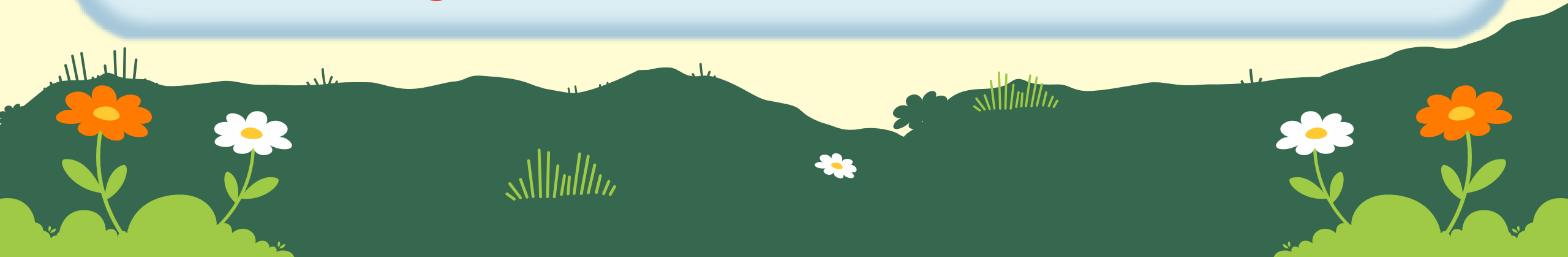
(Đặng Đức)

✿ Dấu gạch ngang nối các từ ngữ
trong một liên danh và đứng ở giữa
các từ ngữ.

GHỈ NHỎ

 Ngoài việc dùng để đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật, đánh dấu các ý liệt kê, nối các từ ngữ trong một liên danh, dấu gạch ngang có thể được đặt ở giữa câu để đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích trong câu.

3. Dấu gạch ngang trong câu nào dưới đây dùng để đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích?

- (1) Giuyn Véc-nơ – một trong những người được gọi là “cha đẻ của khoa học viễn tưởng” – rất thích du lịch tới các miền xa xôi.
- (2) Năm mười một tuổi, cậu định đi theo một chiếc thuyền Ấn Độ – chiếc thuyền mà cậu hi vọng sẽ căng buồm đi khắp đó đây.
- (3) Khi cha phản đối, cậu đã hứa:
- Từ nay, con chỉ du lịch trong tưởng tượng thôi.
- (4) Nhờ những chuyến “du lịch” đó, Giuyn Véc-nơ đã viết nên nhiều truyện khoa học viễn tưởng:
- Hai vạn dặm dưới biển,
 - Vòng quanh thế giới trong 80 ngày....

Giuyn Véc-nơ
(1828 – 1905)

(Theo Bảo Ngọc)

**Dấu gạch ngang dùng
để đánh dấu bộ phận
chú thích, giải thích**

(1) Giuyn Véc-nơ – một trong những người được gọi là “cha đẻ của khoa học viễn tưởng” – rất thích du lịch tới các miền xa xôi.

(2) Năm mười một tuổi, cậu định đi theo một chiếc thuyền Ấn Độ – chiếc thuyền mà cậu hi vọng sẽ căng buồm đi khắp đó đây.

**Đánh dấu lời
nói trực tiếp**

(3) Khi cha phản đối, cậu đã hứa:
– Từ nay, con chỉ du lịch trong tưởng tượng thôi.

**Đánh dấu ý
liệt kê**

(4) Nhờ những chuyến “du lịch” đó, Giuyn Véc-nơ đã viết nên nhiều truyện khoa học viễn tưởng:
– Hai vạn dặm dưới biển,
– Vòng quanh thế giới trong 80 ngày....

4. Viết 2 – 3 câu về một danh nhân, trong đó có dùng dấu gạch ngang để đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích.

Ví dụ: Một lần, Pa-xcan đi về khuya, thấy bố – một viên chức tài chính – vẫn cặm cụi ngồi kiểm tra sổ sách. Anh rất thương bố, lặng lẽ đi về phòng mình và vạch sơ đồ gì đó lên giấy. Ít hôm sau, anh đã chế tạo xong cái máy cộng trừ và mang tặng bố, giúp bố bớt vất vả vì những con tính.

VÂN DUNG

**Tìm 1 - 2 câu trong sách,
truyện, báo chí,...có sử dụng
dấu gạch ngang để đánh dấu bộ
phận chú thích, giải thích.**

The illustration features a bright, cheerful scene. In the center, a large white rectangular sign with a brown border contains the text 'Tạm biệt các em và hẹn gặp lại.' in a bold, red, sans-serif font. To the left of the sign, a young girl with dark hair in pigtails, wearing a white shirt with a blue bow and a blue skirt, stands on a green field. To the right, a young boy with glasses, wearing a white shirt and blue shorts, also stands on the field. The background includes a yellow sun with rays in the top left, a brown tree branch with orange flowers in the top right, a yellow tree with a log on the left, and a green tree on the right. The sky is a pale yellow with a few birds, and the ground is a dark green field with small white flowers and tufts of grass.

Tạm biệt các em
và hẹn gặp lại.